

Kokkolan kaupungin yksityistieavustukset

Kaupunkirakennelautakunta 11.12.2024 § 189
961/10.03.01.01/2021
Kaupunkirakennelautakunta 16.03.2016, §46
Kaupunginhallitus 11.04.2016, §172
Kaupunginhallitus 25.04.2016, §189
Kaupunginvaltuusto 16.05.2016, §46
Kaupunginhallitus 06.02.2017, §70
Kaupunginhallitus 04.09.2017, §446
Kaupunginvaltuusto 25.09.2017, §91
VHO:n päätös 21.02.2020
Kaupunginhallitus 31.08.2020, §385
KHO:n päätös 14.10.2021
Kaupunginhallitus 08.11.2021, § 527
Kaupunkirakennelautakunta 19.01.2022, §14
Kaupunkirakennelautakunta 25.05.2022, §95
Kaupunginhallitus 06.06.2022, §293
Kaupunginvaltuusto 29.08.2022, §68
Kaupunginvaltuusto 19.09.2022, §82
Kaupunkirakennelautakunta 02.10.2024, §142
Kaupunkirakennelautakunta 30.10.2024, § 155
Kaupunginhallitus 25.11.2024, §510

Yksityistielain (560/2018) mukaan kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta.

Tällä hetkellä rekisteröidyt yksityistiekunnat voivat hakea avustusta yksityistien kesäkunnossapitoon (kara 19.01.2022, §14). Kesäkunnossapitoavustuksia myönnetään vuosittain noin 46 000€. Tulevaisuudessa yksityisteiden talvikunnossapidon lakkauttamisen myötä tiekunnille myönnetään vain yksi kunnossapitoavustus.

Yksityisteille myönnettävä avustus ei ole kaupungin lakisääteinen avustus.

Kaupungin yksityisteille myöntämä avustus on tarkoitettu mm. seuraaviin yksityistien kunnossapitotehtäviin:

- talvihoito (auraus, aurausviitoitus, liukkaudentorjunta, rummun sulatus)
- kesähoito (höyläys, lanaus, pölynsidonta, vesakontorjunta, niitto)
- pienet kunnostustyöt (sorastus, ojien ja rumpujen kuivatus, näkemäalueet).

Avustuksen myöntämisperusteet

Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot ovat yksityistierekisterissä sekä tie- että katuverkon tietojärjestelmässä ajantasaiset, kuten yksityistielain 50§ edellyttää.

Kun kaupunki avustaa tiekuntaa tai tieosakkaita yhteisesti tien kunnossapidossa, tien käyttämistä muuhun kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen ei saa kieltää tai tietä sulkea sinä ajankohtana, jota avustus koskee (yksityistielaki 560/2018, 85§). Tämä tarkoittaa mm sitä, että tietä ei saa sulkea puomeilla eikä kieltää liikennettä liikennemerkeillä. Kunnan avustus katsotaan osakorvaukseksi ulkopuolisen liikenteen aiheuttamasta rasituksesta. Avustettava tie voidaan sulkea vain perustellusta syystä.

Yksitystie on avustuskelpoinen, kun seuraavat myöntämisperusteet täyttyvät:

- Hakemus ja mahdollisesti pyydetty hakemuksen täydennys tai korjaus on jätetty määräajassa sekä Maanmittauslaitoksen käyttöoikeusyksikköote ja karttatuloste on liitetty hakemukseen. Käyttöoikeusotteesta selviää muun muassa käyttöoikeus yksikkötunnus ja kiinteistöt, joiden alueella tie kulkee. Karttatulosteesta selviää yksityistien sijainti.
- Tiekuunta on virallisesti perustettu.
- Tiekuunta on päivittänyt tietonsa Maanmittauslaitoksen yksityistierekisteriin.
- Tiekuunnan tulee liittää hakemukseen vuosittain tiedot tehdyistä toimenpiteistä (esim. tositteet tehdyistä toimenpiteistä)
- Yhteystietojen (tiehoitokunnan puheenjohtajan) tulee olla ajantasaiset myös kaupungilla ja ne on ilmoitettu hakemusaikana hakemuslomakkeella
- Tiekuunta on ilmoittanut yksityistiellään olevat painorajoitukset ja tienkäytön kieltämistä tai rajoittamista koskevat ajantasaiset tiedot tie- ja katuverkoston tietojärjestelmään (Digiroad). Tiedot eivät saa olla vanhempia kuin yhden vuoden.
- Tiekuunnan vuosikokouspöytäkirja on liitettävä hakemukseen. Yksityistielain 60§:n mukaan tieosakkaat voivat tiekuunnan kokouksessa tai säännöissä päättää, ettei tiekuunta pidä vuosikokousta kaikkina vuosina. Vuosikokousta vastaava kokous on kuitenkin pidettävä vähintään joka neljä vuosi. Kokouspöytäkirja on liitettävä vähintään neljän vuoden välein hakemukseen. Muina vuosina kaupunki pyytää sen tarvittaessa.
- Tien varressa on vähintään kolme vakituisesti asuttua kiinteistöä, joihin on väestötietojärjestelmään tallennettu vakituinen asuinpaikka. Avustusta myönnetään vain pysyvän asutuksen käyttämälle tien osalle.
- Pysyvän asutuksen käyttämän tieosan pituus tulee olla vähintään 700 metriä.
- Vapaa-ajanasunnoille johtavia teitä ei avusteta.

Yksitystieavustuksiin käytettävä määräraha päätetään vuosittain talousarviossa. Avustushakemukset käsitellään Kaupunki-infran vastuualueella.

Peruskorjausavustukset myönnetään erikseen KARA 11.11.2020 129§ päätöksen mukaisesti ja kulloinkin varattujen määrärahojen puitteissa.

Yksitystien luokittelu

Tiekunta muodostuu yhdestä yksityistiestä tai useasta tiekuntaan liittyneestä yksityistiestä. Jos tiekuntaan kuuluu useita teitä, avustus muodostuu kaikkien tiekuntaan kuuluvien teiden summana ja avustus myönnetään tiekunnalle. Kaupunki voi luokitella tiekunnan teitä eri luokkiin.

Yksityisteiden luokitukset laaditaan avustuksen piiriin tuleville yksityisteille ja aikaisemmin avustusta saaneiden yksityisteiden luokitukset tarkistetaan liikenteellisen merkittävyyden mukaan.

Teiden luokitus liikenteellisen merkittävyyden mukaan:

- LK1) Yleinen, huomattava läpikulkuliikenne maantien/asemakaavan välillä (huomattava ulkopuolinen, muiden kuin tieosakkaiden liikenne, tieverkollinen peruste) Palvelulaitoksia, kuten koulu tai muu laitos, yli 20 paikkainen päiväkotia (huomattava ulkopuolinen, muiden kuin tieosakkaiden liikenne), jotka aiheuttavat huomattavaa ulkopuolista liikennettä.
- LK2) Tie on muuten tärkeä, liikenteeseen tai liikenneturvallisuuteen perustuva, säännöllinen kaikille avoin joukkoliikenne, merkittävä liikuntapaikka, pyörätieyhteytenä toimiva yksityistie, yli 20 paikkainen koululaislinja-auto, silloin kun käyttää tietä oikaisuun (ei ota matkustajia).
- LK3) Muut, pääosin osakkaiden liikennettä palvelevat tiet.

Korkeimman luokan osalta kaupunki varaa oikeuden suorittaa liikennelaskentaa ilmoittamatta tiekunnalle laskennan ajankohdasta. Laskennalla tarkastetaan, riittääkö tien läpikulkuliikenteen määrä haettuun korkeimpaan avustusluokkaan. Jos liikennelaskennan tuloksen perusteella läpikulkuliikenteen määrä jää alle korkeamman avustusluokan rajan (yli 400 ajoneuvoa vrk), neuvotellaan tiekunnan kanssa liikennemäärän suuruudesta. Mikäli neuvotteluissa ei päästä yhteistymmärykseen, päätös liikennemäärien suuruudesta tehdään kaupungin liikennelaskennan perusteella.

Läpikulkuliikenteellä ei tarkoiteta sitä yksityistien liikennettä, josta tiesakkaat maksavat tieyksiköinnissä. Tieosakkaat ml. kaupunki maksavat tieyksiköinnissä esim. asuin- ja vapaa-ajankiinteistöjen liikenteestä (jätteenkuljetukset, posti, oppilaskuljetukset), maa- ja metsätilojen liikenteestä (maidon keräilykuljetukset, viljelmien liikenne, ja metsäliikenne) sekä elinkeinoharjoittajien yritystoiminnasta aiheutuvasta liikenteestä.

Päätyvällä tiellä ei ole läpikulkuliikennettä.

Avustusten määrittäminen

Tiehoitokunnan avustuksen määrittämiseksi tie luokitellaan asutuksen, liikenteen ja tien merkittävyyden perusteella.

Yksityistieavustukset:

kunnossapitoluokka 1 = 630,00 €/km/vuosi

kunnossapitoluokka 2 = 503,00 €/km/vuosi

kunnossapitoluokka 3 = 420,00 €/km/vuosi

Pienin maksettava avustussumma on 294 euroa.
Yksityisteiden avustukset ovat näillä avustusmäärillä vuosittain noin 150 000€.

Avustuksen hakeminen

Avusten hakuaika alkaa tammikuun 1. päivänä ja päättyy huhtikuun 31. päivänä klo 16. Ensimmäisenä vuotena hakuaikaa jatketaan kesäkuun loppuun saakka. Päätökset tehdään syyskuun loppuun mennessä ja avustuksen maksetaan päätöksen muutoksenhakuajan jälkeen. Mikäli avustushakemus jätetään myöhässä, hakemusta ei käsitellä.

Avustusta haetaan ensisijaisesti sähköisesti kaupungin verkkosivujen kautta. Hakemuksen voi tarvittaessa tehdä myös kaupungintalon asiakaspalvelupisteessä.

Kaupunki voi pyytää täydentämään hakemusta jättämisen jälkeen. Puutteelliset hakemukset, joita ei ole täydennetty tai korjattu täydennyspyynnön mukaisesti ja asetetussa määräajassa, jätetään käsittelemättä.

Tiekunta voi hakea avustusta vain yhden kerran kalenterivuoden aikana.

Tievalaistus

Kaupungin alueella olevien keskeisten yksityisteiden varrella sijaitsee jonkin verran kaupungin omistamaa tievalaistusta, jota on kaupungin harkinnan perusteella (mm. liikenneturvallisuus) toteutettu viime vuosikymmenten aikana. Ko. tievalaistuksen osalta toimitaan toistaiseksi seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Kaupunki omistaa jatkossakin ko. yksityisteillä sijaitsevan tievalaistusverkoston ja vastaa niiden toiminnasta, kunnossapidosta ja edelleen kehittämisestä tai poistamisesta harkintansa mukaisesti (mm. liikenneturvallisuus) - edellyttäen että ko. yksityisteiden tiekunnat antavat tievalaistusverkoston sijainnille tiealueellaan suostumuksensa (sopimus tai työ lupa).
- Ko. yksityisteiden tiekunnilla on halutessaan mahdollisuus lunastaa tiealueellaan sijaitseva kaupungin omistama tievaloverkosto käypään hintaan (määritellään tapauskohtaisesti), jolloin tiekunta vastaa jatkossa niiden toiminnasta, kunnossapidosta ja kehittämisestä harkintansa mukaisesti (mahdollistaa näiltä osin kaupungin yksityistieavustusten hakemisen jatkossa, jonka suuruus on tarkasteltava erikseen).
- Jos yksityistien tiekunta ei anna kaupungin omistamalle tievalaistusverkoston sijoittumiselle suostumustaan (sopimus tai työ lupa), eikä tiekunta halua lunastaa kaupungin omistamaa tievalaistusverkostoa, niin tässä tapauksessa kaupunki tulee poistamaan ko. tievalaistusverkoston käytöstä (ml. rakenteiden purkaminen).

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta päättää, että

1. kesäkunnossapitoavustukset lakkautetaan
2. yksityistieavustukset jaetaan vuosittain edellä esitettyjen myöntämis- ja hyväksymisperusteiden mukaisesti sekä talousarviossa tarkoitukseen varatun määrärahan puitteissa.
3. yksityistielain mukainen kunnossapitoavustus määräytyy tiekunnan tien avustuskelpoisen pituuden ja liikenteelliseen merkittävyteen perustuvan luokituksen perusteella
4. vuosittain myönnettävistä avustuksista päättää infrapääliikkö toimintasäännön mukaisesti Kaupunkirakennelautakunnan myöntämän määrärahan puitteissa
5. yksityisteiden luokitukset laaditaan avustuksen piiriin tuleville yksityisteille ja aikaisemmin avustusta saaneiden yksityisteiden luokitukset tarkistetaan tekstissä esitetyn liikenteellisen merkittävyyden mukaan
6. Yksityistieavustukset
kunnossapitoluokka 1 = 630,00 €/km/vuosi
kunnossapitoluokka 2 = 503,00 €/km/vuosi
kunnossapitoluokka 3 = 420,00 €/km/vuosi
7. pienin maksettava avustussumma on 294 euroa
8. yksityistievalaistus säilyy edelleen kaupungin omistuksessa ja kaupunki sitoutuu jatkossakin kustantamaan yksityisteillä sijaitsevien katuvalojen sähkön ja ylläpidon, mikäli yksityistiekunta sen luvallaan mahdollistaa
9. yksityistieavustukset edellä kohdissa 1.-8. päätetyllä tavalla voidaan myöntää vasta kun yksityisteiden talviaurauksen lopettamista koskeva päätös (§ 188) on saanut lainvoiman

Käsittely

Jäsen Reetta Hjelm esitti, että kaupunkirakennelautakunta päättää, että

1. kesäkunnossapitoavustukset lakkautetaan
2. yksityistieavustukset jaetaan vuosittain edellä esitettyjen myöntämis- ja hyväksymisperusteiden mukaisesti sekä talousarviossa tarkoitukseen varatun määrärahan puitteissa.
3. yksityistielain mukainen kunnossapitoavustus määräytyy tiekunnan tien avustuskelpoisen pituuden ja liikenteelliseen merkittävyyteen perustuvan luokituksen perusteella

4. vuosittain myönnettävistä avustuksista päättää infrapäällikkö toimintasäännön mukaisesti Kaupunkirakennelautakunnan myöntämän määrärahan puitteissa
5. yksityisteiden luokitukset laaditaan avustuksen piiriin tuleville yksityisteille ja aikaisemmin avustusta saaneiden yksityisteiden luokitukset tarkistetaan tekstissä esitetyn liikenteellisen merkittävyyden mukaan
6. Yksityistieavustukset
kunnossapitoluokka 1 = 730,00 €/km/vuosi
kunnossapitoluokka 2 = 603,00 €/km/vuosi
kunnossapitoluokka 3 = 520,00 €/km/vuosi
7. pienin maksettava avustussumma on 294 euroa
8. yksityistievalaistus säilyy edelleen kaupungin omistuksessa ja kaupunki sitoutuu jatkossakin kustantamaan yksityisteillä sijaitsevien katuvalojen sähkön ja ylläpidon, mikäli yksityistiekunta sen luvallaan mahdollistaa
9. yksityistieavustukset edellä kohdissa 1.-8. päätetyllä tavalla voidaan myöntää vasta kun yksityisteiden talviaurauksen lopettamista koskeva päätös (§ 188) on saanut lainvoiman

Jäsenet Mäkelä ja Brandt kannattivat Hjelmin muutosesitystä.

Äänestys

Koska oli tullut pohjaesityksestä poikkeava muutosesitys, jota kannatettiin, asiassa tuli suorittaa äänestys. Äänestys suoritettiin avoimella nimenhuudolla. Kaupunkiympäristöjohtajan pohjaesitys oli JAA ja jäsen Hjelmin muutosesitys oli EI.

Äänestyksen tulos: Kaupunkiympäristöjohtajan pohjaesitys (JAA) sai neljä (4) ääntä, jäsen Hjelmin muutosesitys (EI) sai viisi (5) ääntä. Näin jäsen Hjelmin muutosesityksestä tuli lautakunnan päätös.

Liite Äänestyslista

Päätös

Kaupunkirakennelautakunta päätti, että

1. kesäkunnossapitoavustukset lakkautetaan
2. yksityistieavustukset jaetaan vuosittain edellä esitettyjen myöntämis- ja hyväksymisperusteiden mukaisesti sekä talousarviossa tarkoitukseen varatun määrärahan puitteissa.
3. yksityistielain mukainen kunnossapitoavustus määräytyy tiekunnan tien avustuskelpoisen pituuden ja liikenteelliseen merkittävyyteen perustuvan luokituksen perusteella
4. vuosittain myönnettävistä avustuksista päättää infrapäällikkö toimintasäännön mukaisesti Kaupunkirakennelautakunnan myöntämän määrärahan puitteissa

5. yksityisteiden luokitukset laaditaan avustuksen piiriin tuleville yksityisteille ja aikaisemmin avustusta saaneiden yksityisteiden luokitukset tarkistetaan tekstissä esitetyn liikenteellisen merkittävyyden mukaan
6. Yksityistieavustukset
kunnossapitoluokka 1 = 730,00 €/km/vuosi
kunnossapitoluokka 2 = 603,00 €/km/vuosi
kunnossapitoluokka 3 = 520,00 €/km/vuosi
7. pienin maksettava avustussumma on 294 euroa
8. yksityistievalaistus säilyy edelleen kaupungin omistuksessa ja kaupunki sitoutuu jatkossakin kustantamaan yksityisteillä sijaitsevien katuvalojen sähkön ja ylläpidon, mikäli yksityistiekunta sen luvallaan mahdollistaa
9. yksityistieavustukset edellä kohdissa 1.-8. päätetyllä tavalla voidaan myöntää vasta kun yksityisteiden talviaurauksen lopettamista koskeva päätös (§ 188) on saanut lainvoiman